

Donato Urien Armendia
Abadiño, Bizkaia (1904-1994)

Aurkibidea

Biografia

Sagasta auzoko Anbe baserrian jaio, hazi eta bizi izan zen. 5 neba-arreba izan ziren. Artzaintza izan zuen lanbide. Mari Karmen Campo Lejarzagaz ezkondu eta 9 seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ABD-004

- **Proiektua:** Dialektologia-EHU
- **Elkarrizketatzailea(k):** Larrinaga, Idoia
- **Data:** 1994-03-26
- **Iraupena:** 33 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Ardi baten inguruko pasadizoa

- **Erref:** ABD-004/001
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:28
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Ardi baten inguruko pasadizoa. Antza denez, beldurtuta, ardia eliza barrura sartu zen eta jaiotzaren ondoan aurkitu zuten.

2. Irrintzi txapelketak irabazi izan zituen

- **Erref:** ABD-004/003
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 00:03:28. **Bukatu:** 00:07:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Irrintzi-txapelketan parte hartu zuenekoa. Beste partaideak. Hasieran hiruna irrintzi bota zituzten. Gero, arnasa batean zeinek eupada handiagoa egin. 15 segundorekin berak irabazi zuen. Hurrengo urtean Bilboko lehiaketara joan zen eta han ere irabazi.

3. Kanta zaharrak gogoan

- **Erref:** ABD-004/004
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:07:42. **Bukatu:** 00:10:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

Kanta eta bertso zaharrak gogoan hartzen zituen eta gero kantatu egiten zizkion beste gizon bati. Oroimen ona zuen, eskolara joan ez arren.

4. `Txirrita´ren lendabiziko bertso-lagunak

- **Erref:** ABD-004/006
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:11:03. **Bukatu:** 00:12:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

<p>`Txirrita´ren "lendabiziko bertso-lagunak" bertso sorta. Data aldatuta kantatzen ditu bertsoak.</p>

Transkripzioa

Milla beatzirehun larogei eta
hamahiru urte hurrian,
lehelengo plazan kantatu nuen
Hernaniko lurrian,
San Antonio deitzen dioten
erminta baten aurrian,
lagunak alkar estimatuaz
lehengo ohitura zaharrian.

Joxe Migelek atera zuen
oso hizketa leguna:
"Hau da, gaztiak, prezisamente
gaur guk egin bihar deguna:
altxa dezagun San Antonio,
gaur da beraren eguna!".
Gaur [ihes eginda dago han izutua]
orduko nere laguna.

Hirurogeta hamar bat urte
badaduzkat nik bizkarrian,
kargamenturik txarrena hau det,
ezin utzi baztarrian;
hanka batetik kojoka nabil,
min txarra daukat ixtarrian,
baiña baditut lagun maitiak,
ez nago modu txarrian.

Gazte-gazterik hasi nintzan ta
oraindaiño bitartian
zenbait umore jarri ete det
Kantabriako partian;
puska batian ez naiz ahaztuko
sartuagaitik lurpian,
nere aitamenak izango dira
beste larogei urtian.

5. Kanta-paperak ferietan edo erromerietan

- **Erref:** ABD-004/007
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:12:56. **Bukatu:** 00:14:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Zumarragara feriara joan zen batean erosi omen zituen `Txirrita´ren bertsoekin kanta-paperak. Baina segituan galdu egin omen zitzaizkion. Gerora erromerietan erosten zituen. Txakur handi bat balio izaten zuen bakoitzak. Beti haiekin ibiltzen zela-eta, amak denak apurtu ei zizkion.

6. Maisu galiziarra; nesken eskola

- **Erref:** ABD-004/008
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:14:40. **Bukatu:** 00:16:14
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolara ez zela hiru hilabeteen ere joango dio. Maisu galiziar bat izan ei zuten; makilarekin jotzen zituen. Nesken eskola eta maistra.

7. Bi mutikok maisua lotu zuten balkoian

- **Erref:** ABD-004/010
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:16:36. **Bukatu:** 00:17:25
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Maisuak eskolarik erakutsi ez eta jo egiten zituen. Behin herriko bi mutikok soka ekarri eta balkoian lotuta ipini zuten maisua.

8. Don Lukas abadea

- **Erref:** ABD-004/011
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:17:25. **Bukatu:** 00:18:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Dotrina ikastera elizara joaten ziren. Don Lukas abadearen inguruko kontuak.

9. Arabara erdara ikastera joan eta euskara ahaztu

- **Erref:** ABD-004/013
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:19:04. **Bukatu:** 00:20:45
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Aitak eta amak ez zeukaten eskolarik. Aitak gaztelaniaz zerbait bazekien, baina amak ezer ere ez. Bera Arabara joan zen erdaraz ikastera;13 urterekin

joan eta 15 beteta itzuli. Euskara guztiz ahaztu ei zitzaion, eta itzuli zenean amak jo egiten zuen erdaraz hitz egiten ziolako. Gehiago erdaraz ez egitea erabaki zuen, eta hasieran hilabete inguru inori hitzik egin gabe egon zen.

10. Ardiekin estraperlora Nafarroa aldera

- **Erref:** ABD-004/014
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:20:45. **Bukatu:** 00:22:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Araban erdara ikasten egon zen lekuan taberna eta harategia zituzten. Gauez Nafarroa aldera joaten zen estraperlora, ardiekin. Behin harrapatu egin zuten eta 1000 pezeta ordaintzeko eskatu zioten. Etxekoandreak eta nagusiak gero esan ziotena. Familia ona zen eta gustura egon zen bertan.

11. Okerrez astoa hil zuenekoa

- **Erref:** ABD-004/018
- **Iraupena:** 0:04:22. **Hasi:** 00:25:00. **Bukatu:** 00:29:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Berari gertatutako pasadizo bat kontatzen du. Etxe ondoko oilo-toki batean oiloak falta izaten ziren eta bertakoak euren sospetxa zuen. Bera zain-zain egon zen oiloen lapurrak harrapatzeko eta kolpea tira zuenean, astoa hil zuen, okerre. Jabeari ordaindu egin behar izan zioten gero.

12. Urkiolara bidean gertatutako pasadizoa

- **Erref:** ABD-004/021
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:31:05. **Bukatu:** 00:32:04
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Urkiolako elizan obran lanean zebilen mañariar bati gertatutako pasadizoa. "Karreteroek" marmol-harria garraiatzen zuten. Bidean topo egin, uztarrian zihoan idia jo eta adarra kendu ei zion zuztarretik.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com